

69. Il cardinal Scarampo a Ludovico de Gonzaga.¹

Roma, 17 dic. 1456.

III et excell. dne. etc. Significamus III. D. V., quod in hac die ad laudem omnipotentis Dei, conservationem ac exaltationem christiana fidei S. D. N. de unanimi voto et consensu omnium r.^{mor} d. cardinalium designavit, elegit ac pronunciavit nos legatum apostolicum, gubernatorem et capitaneum atque ducem generalem totius classis quae contra Turchos preparatur. Cui quidem oneri omnium gravissimo licet non ignoremus vires nostras satis non sufficere, freti tamen auxilio celesti et gratia Dei nostri pro cuius nomine tuendo hec aguntur: volentes etiam prout tenemur mandatis apostolicis obediare, illud prompto animo suscipientium putavimus. — Il marchese Lodovico lo aiuti in quest'affare e mandi il soccorso al più tardi fino alla metà di marzo. Ex urbe XVII. dec. 1455.

Orig. nell'Archivio Gonzaga a Mantova.

70. Papa Calisto III nomina cardinale Rodrigo Borja.²

Roma, 20 febbr. 1456.

Calistus etc. Dilecto filio Roderico de Boria sancti Nicolai in carcere Tuliano diacono cardinali salutem. etc. Longa diu meditatione pensantibus quo potissimum modo grave humeris nostris impositum pontificatus maximi onus tollerare possimus, nichil eque visum est utile, nichil accommodum magis quam ut data legifero Moysi a Deo nostro mandata executuri viros nobis asumeremus prudencia, fide et virtutibus ceteris conspicnos, quibus adiutoribus nunc fideli gravique consilio nunc solerti industriique opera oportune assistentibus opemque prestantibus cuncta salubriter et prospere in Dei ecclesia dirigantur. Itaque matura cum venerab. fratribus nostris sancte Romane ecclesie cardinalibus, prout tante rei gravitas exigebat, deliberacione praehabita, hodie ad personam tuam, quam graciarum largitor altissimus donis illis decorare dignatus est, de quibus virtutum tuarum clara testimonia probataque experientia nos informant, nostre direximus apostolice consideracionis intentum ac de eorundem fratrum nostrorum consilio ad altissimi nominis gloriam statum sancte Romane ecclesie exaltacionemque fidei et ut nobiscum huiusmodi onera ad utilitatem praefate ecclesie parciaris illaque ut commodius perferre possis, motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ut omnia et singula beneficia ecclesiastica cum cura et sine cura, secularia et regularia, que nunc in titulum vel commendam ex quibusvis

¹ Cfr. sopra p. 689. In una * lettera in data di Roma 17 dicembre 1455 Enea Silvio Piccolomini annuncia l'imminente nomina dello Scarampo a legato della flotta. Archivio di Stato a Siena. Concistoro, Lettere ad an.

² Cfr. sopra p. 752.